

Hierbij ontvangt u het juninummer van de digitale nieuwsbrief van de Historische Vereniging Oud Leiden. In deze nieuwsbrief onder andere enkele (digitale) activiteiten, een van de interviews van de Stem van Leiden en een podcast met het verhaal van een echt Leidenaar, de foto's die deze maand op de Leidse historische kalender te zien zijn, een gevelteken uit onze collectie en een mooie afbeelding uit de Beeldbank.

Kijk voor meer informatie over de Historische Vereniging Oud Leiden en haar activiteiten op www.oudleiden.nl.

Nieuwsbrief van de Historische Vereniging Oud Leiden
Juni 2020

Ontvangt u deze nieuwsbrief en bent u nog geen lid van de Historische Vereniging Oud Leiden? Vanaf 20 euro per jaar geniet u van de vele voordelen die het lidmaatschap u biedt en steunt u ons in ons streven om de kennis van de geschiedenis van Leiden en omstreken te bevorderen en het Leidse culturele erfgoed te beschermen.

Meer informatie over het lidmaatschap vindt u [hier](#).

Kopij voor de digitale nieuwsbrief van juli kan tot en met 22 juni worden aangeleverd op het [adres van de redactie](#).

Agenda HVOL

Joke Kardus, 'Nieuwkomers in een stad van vluchtelingen: De Amerikaanse Pilgrims in Leiden, 1609-1620'

Oorspronkelijk zou Joke Kardus deze lezing over de Pilgrims geven na afloop van de ALV op maandag 29 maart. De ALV én de lezing moesten worden afgelast. Wij zijn blij dat wij u nu de lezing online (maar wel live) kunnen aanbieden.

De lezing wordt online verzorgd via het platform Zoom. Om de lezing te volgen, dient u zich aan te melden door een mailbericht aan lezingen@oudleiden.nl. U krijgt dan tijdig voor de start van de lezing een uitnodiging en instructies om in te loggen. U heeft hiervoor geen account bij Zoom of digitale kennis nodig. Een computer of tablet met een goede internetverbinding is alles wat u nodig heeft. U kunt na afloop vragen stellen, als uw apparaat beschikt over een goede microfoon; met een webcam hebt u een goede interactie met de spreker (en andere belangstellenden).

Datum: 2 juli 2020, 20.00 uur (aanmelden verplicht)

Informatie

Permanent beschikbaar op de HVOL-website:

Bang voor mooi weer, een documentaire van Sleutelstad TV op verzoek van de HVOL. Ruurd Kok vertelt over herinneringsplaatsen en -objecten in de regio die met de Tweede Wereldoorlog te maken hebben. Over dit onderwerp schreef hij het boek 'Bang voor mooi weer – Oorlogssporen in Leiden en omgeving'.

Oud Leiden-podcasts, verhalen van 'gewone' Leidenaren, opgetekend door De Stem van Leiden, een commissie van de HVOL.

Een afbeelding uit de Beeldbank

De Morssingel in 1923

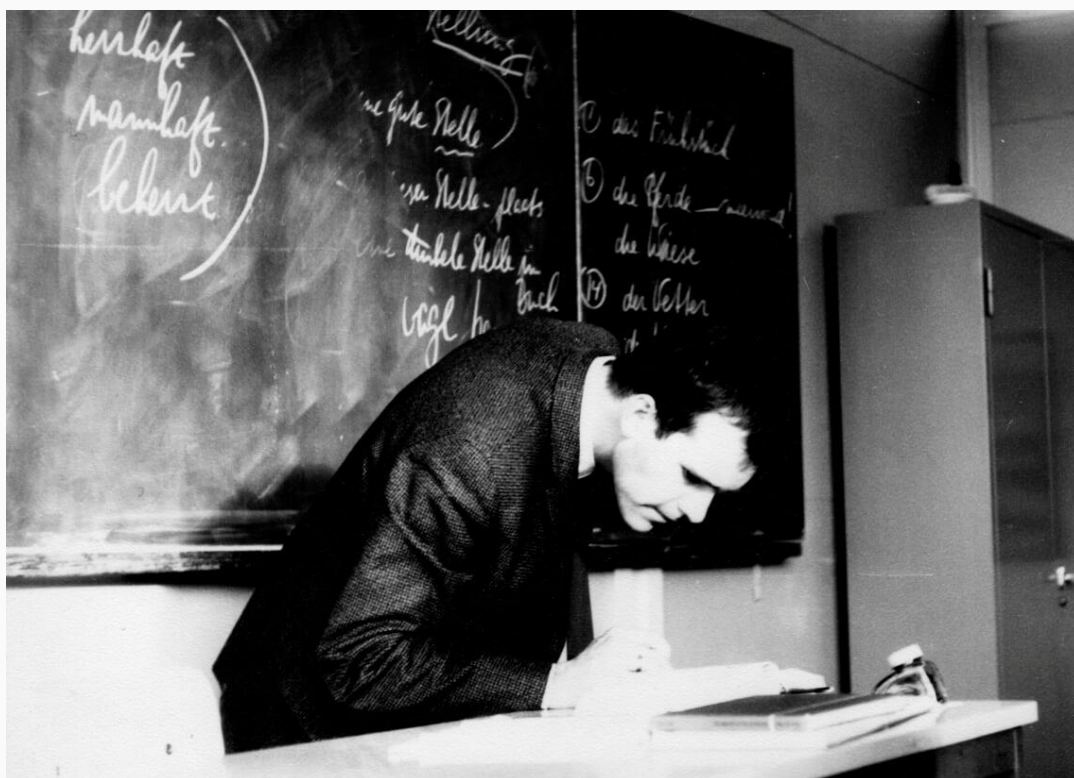
De Morssingel in 1923, gefotografeerd door Buyl d'Heesigny. Voor de huizen langs liep een sloot die later is gedempt voor de verbreding van de straat. De huizen waren bereikbaar door middel van brugjes.

Links is een gedeelte van het destijds daar gevestigde Academisch Ziekenhuis te zien.

De foto's van de Beeldbank worden momenteel in een andere database geplaatst. Ze zijn daarom tijdelijk niet via de website van de HVOL te benaderen. De verwachting is dat de meeste foto's in de zomer van 2020 weer zichtbaar zullen zijn. Een klein deel van de foto's van de Beeldbank is intussen bereikbaar via [de website van Erfgoed Leiden](#).

Oud Leiden-podcast

"Als misdienaar wist je precies bij welke pastoor je veel wijn moest inschenken"

In de Oud Leiden-podcast vertellen we verhalen van 'gewone' Leidenars, opgetekend door de HVOL-commissie De Stem van Leiden. De verhalen zijn al via [onze website](#) te lezen, maar als podcast nu ook op elk gewenst moment te beluisteren. Wij voegen regelmatig nieuwe verhalen toe.

De podcast van deze maand vertelt het verhaal van Ron Koevoets: "Als misdienaar wist je precies bij welke pastoor je veel wijn moest inschenken".

Beluister deze podcast [hier](#).

Beluister alle Oud Leiden-podcasts [hier](#).

Afbeelding: Ron Koevoets in 1966 als leraar Duits op het Rijnlands Lyceum Oegstgeest.

Leiderdorps Museum opent zijn deuren weer

Woensdagmiddag 3 juni om 14.00 uur gaat het Leiderdorps Museum open op de nieuwe locatie aan de Vronkenlaan 46. De vaste tentoonstelling 'Weet waar je Woont' is in een nieuw jasje gestoken. Daarnaast is er de tijdelijke tentoonstelling '75 jaar bevrijding - 75 jaar vrijheid'. Deze expositie over de bezettingstijd in Leiderdorp en de bevrijding in mei 1945 is tot in het najaar te zien.

Informatie

Historische kalender 2020 - juni

Diaconessen Ziekenhuis aan Witte Singel 27, circa 1950

Het eerste ziekenhuis van de Nederlandse Hervormde Diaconie in Leiden werd in 1897 ingericht in een pand aan het Plantsoen. Maar al in 1901 verhuisden de diaconessen naar de Witte Singel. Het ziekenhuis daar bood plaats aan 40 patiënten en 10 diaconessen. In 1925-1926 werd het Diaconessenhuis flink uitgebreid, wat resulteerde in een capaciteit van 120 bedden.

Ledenaanbieding: Bang voor mooi weer

BANG VOOR MOOI WEER

*Oorlogssporen in
Leiden en omgeving*

Ruurd Kok

In Leiden en omgeving zijn nog steeds veel plekken te vinden met zichtbare sporen uit de Tweede Wereldoorlog. Het gaat niet alleen om (resten van) bunkers, loopgraven en tankgrachten, maar ook om oorlogsschade op bomen of gebouwen en andere littekens in de stad.

Op andere plekken is in de oorlogsjaren iets bijzonders gebeurd zonder een spoor na te laten. Ooggetuigenverslagen of foto's kunnen deze verborgen oorlogsgeschiedenis zichtbaar maken. Het zijn vaak bekende plekken waar je met andere ogen naar kijkt, zodra je weet wat zich daar in de oorlog heeft afgespeeld.

Als schrijvend archeoloog blijft Ruurd Kok (1969) zich verwonderen over de vele plekken waar bijzondere oorlogsverhalen verborgen liggen in het (stedelijk) landschap, soms zeer dicht bij huis. Die verhalen zijn het waard om verteld te worden en zetten vaak ook aan tot nadenken. Artikelen die eerder in het Leidsch Dagblad zijn verschenen vormen de basis voor deze bundel.

De winkelprijs van het boek is 19,50 euro. HVOL-leden kunnen dit boek met ledenkorting voor 17,50 euro aanschaffen via [**promotie@oudleiden.nl**](mailto:promotie@oudleiden.nl).

De Stem van Leiden

Niet langer het vrouwtje dat haar plaats moest weten

Mevrouw Louise Adriana (Lies) Eichhorn werd op 13 december 1935 geboren in een remonstrants gezin. Ze heeft een vijf jaar oudere zus. Lies woonde tot 1956 bij haar ouders op de Haarlemmerstraat tot ze haar eerste echte baan kreeg.

Een remonstrantse kleuterschool was er niet, dus ging ze aan de overkant van de straat naar de nonnetjes die een montessorischool voor kleuters hadden. Mevrouw Eichhorn heeft er goede herinneringen aan.

[Lees meer](#)

Afbeelding: De Haarlemmerstraat in 1941 (foto: W.J. Kret).

Cadeaulidmaatschap

Maak iemand voor een jaar lid van onze vereniging. Het nieuwe lid kan na dat jaar beslissen of hij/zij het lidmaatschap zelf wil voortzetten.

Prijs: 20 euro.

Bestellen: promotie@oudleiden.nl.

Gevelteken van de maand

Het Gulden Vercken

In één van de kamers van Erfgoed Leiden aan de Boisotkade bevindt zich een opmerkelijke gevelsteen waarvan de herkomst met een aantal vraagtekens is omgeven.

De gevelsteen toont een naar links kijkend varken met daarboven een kroontje. Omdat een nadere aanduiding ontbreekt wordt de steen tegenwoordig wel aangeduid als "Het Gulden Vercken", hoewel eerdere benamingen als "De Gekroonde Big" of "Het Gekroonde Varken" ook nog steeds de ronde doen.

[Lees meer](#)

Online plaatsen oude foto's: gerechtshof Den Haag vernietigt uitspraak

Foto's die meer dan 70 jaar geleden anoniem zijn gepubliceerd, zijn niet meer auteursrechtelijk beschermd. En voor online publicatie van oude archief foto's die nog wel beschermd zijn, is ruim € 4 euro per foto redelijk, en niet € 75 per foto zoals de kantonrechter eerder besliste.

Dat zijn de kernpunten van de uitspraak van het Haagse Gerechtshof van 19 mei 2020 in een zaak van een uitgever tegen Erfgoed Leiden en Omstreken. Deze uitspraak geeft archieven meer duidelijkheid.

[Lees meer](#)

Erfgoed Leiden Vondst van de Week

Een Pilgrim in de Stinksteeg

Een van de Pilgrims woonde vlakbij de Pieterskerk in een steeg. Op een 16de-eeuwse kaart wordt deze *Stincksteeg* of kortweg *Steech* genoemd. Nu staat deze zijstraat van de Pieterskerkchoorsteeg bekend als de William Brewstersteeg, naar de Engelse drukker die hier tussen 1609 en 1619 woonde.

Afbeelding: Het achterhuis van Pieterskerkchoorsteeg 15 aan de oostzijde van de William Brewstersteeg. Het onderste deel van de huidige steeggevel met de enigszins onregelmatige bakstenen stond er al toen Brewster dit huis betrok. Dit is af te leiden van het metselwerk: kruisverband,

baksteenformaat 19x9x4 cm, een tienlagenmaat van 47 cm en de toepassing van kwartsteentjes, zogenaamde klezoren.

Door bouwhistorisch onderzoek weten we nu hoe zijn huis er ongeveer uit heeft gezien; er zijn recent enkele muurresten ontdekt uit die tijd. Samen met documenten uit onze collectie maken zij het verblijf van deze bekende Pilgrim in Leiden ineens tastbaar.

Afbeelding: Bewerkte foto's van de huidige bebouwing aan de William Brewstersteeg. In rood het oudste deel vermoedelijk uit de 16de eeuw, in oranje een verhoging uit de 17de eeuw en in blauw de verbreding en verhoging uit de 19de eeuw. Foto's bewerkt door Erfgoed Leiden en Omstreken.

Prikbord

Activiteiten met betrekking tot de geschiedenis van Leiden, georganiseerd door derden

Rijksmuseum Boerhaave

25 objecten uit de Canon van Nederland

Erfgoed Leiden en Omstreken

'Pilgrims in Leiden'

Erfgoed Leiden en Omstreken

'Tweede Wereldoorlog in kaart'

Erfgoed Leiden en Omstreken

'Het dagelijks leven in WO-II'

(ook als wandeling)

9 april t/m 26 november 2020

Tentoonstelling 'Van Columbus tot Mayflower'

Hortus Botanicus

Rapenburg 73

vanaf 2 juni 2020

Tentoonstelling 'Pilgrims naar Amerika – en de grenzen van vrijheid'

Stedelijk museum De Lakenhal

Oude Singel 32

vanaf 10 juli 2020

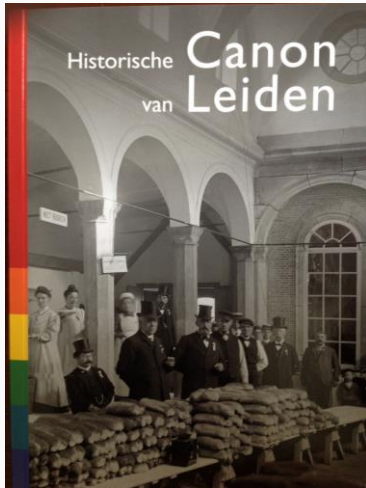
Tentoonstelling 'First Americans'

Museum voor Volkenkunde

Steenstraat 1

Verkrijgbaar via de HVOL

De onderstaande artikelen zijn verkrijgbaar bij de HVOL. Belangstelling? Stuur een mail naar promotie@oudleiden.nl en wij zetten het voor u klaar.

Historische Canon van Leiden

Leiden heeft een rijke geschiedenis. De Historische Canon van Leiden doet in kort bestek de hoofdlijnen van de geschiedenis van Leiden en de hoogte- en dieptepunten daarin, uit de doeken. Het is basiskennis over de stad die iedere bewoner en bezoeker van Leiden eigenlijk zou moeten (willen) hebben.

Het boek is zowel in een Nederlandstalige als in een Engelstalige versie beschikbaar, ideaal voor uw buitenlandse familieleden en vrienden!

Winkelprijs: 15,00 euro. HVOL-ledenprijs: 12,50 euro.

Bestellen: promotie@oudleiden.nl.

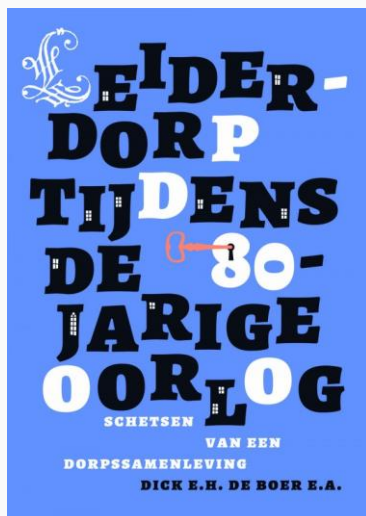
R. van Maanen (red.), Leiden, Geschiedenis van een Hollandse Stad (4 delen)

Aan het begin van de twintigste eeuw beschreef de Leidse hoogleraar P.J. Blok in vier delen de geschiedenis van Leiden. Een eeuw later werpen nieuwe kennis en inzichten, moderne onderzoekstechnieken en eigentijdse vragen een nieuw licht op de Leidse geschiedenis. Deze wordt beschreven in het vierdelige werk Leiden. De geschiedenis van een Hollandse stad.

Een team van redacteurs en auteurs heeft een wetenschappelijk verantwoord werk tot stand gebracht, geschreven voor een in de Leidse geschiedenis geïnteresseerd publiek.

Winkelprijs: 180 euro, HVOL-ledenprijs: 100 euro.

Bestellen: promotie@oudleiden.nl.

Leiderdorp tijdens de 80-jarige Oorlog

In acht hoofdstukken worden thema's uit de geschiedenis van de Leiderdorpse samenleving tijdens de Tachtigjarige oorlog behandeld, met de nadruk op de periode 1597 tot 1648. Midden in die periode werd (zoals elders in Holland) in 1622 een register van het Hoofdgeld opgesteld, dat een inventarisatie biedt van de hele bevolking. Dit kan als de denkbeeldige ruggengraat van het boek worden beschouwd. Daarom is een editie daarvan als bijlage achter in het boek opgenomen.

Winkelprijs: 29,95 euro. HVOL-ledenprijs: 27,50 euro.

Bestellen: promotie@oudleiden.nl.

Ramses Shaffy en zijn Leidse jaren
25 verhalen en 2 wandelroutes

Ramses Shaffy woonde van zijn zesde tot en met zijn achttiende jaar in een pleeggezin in Leiden. Op 15 juni werd aan de zeezijde van het station een monument voor hem onthuld. Voor de crowdfunding van dit monument schreef Peter van der Geer een boekje met 25 anekdotes over Shaffys Leidse jaren en de bijbehorende plaatsen in Leiden en omgeving. Met behulp van de kaartjes voor- en achterin het boekje kunnen wandelroutes langs deze plaatsen worden samengesteld.

HVOL-ledenprijs: 7,50 euro (winkelprijs: 9,95 euro).

Bestellen: [**promotie@oudleiden.nl**](mailto:promotie@oudleiden.nl).

Bart van der Steen, In Leiden moet het anders. Geschiedenis van een SP-afdeling 1970-1982

Met de leus "In Leiden moet het anders en anders is de SP" voerde de SP in 1982 campagne voor de Leidse gemeenteraad. Met succes, want na twaalf jaar actievoeren veroverde de afdeling haar eerste gemeenteraadszetel. Tussen 1970 en 1982 veranderde de SP van een kleine maar enthousiaste groep revolutionairen in een lokaal gewortelde actiepartij. Bart van der Steen reconstrueert alle grote acties en campagnes van de Leidse SP-afdeling in de jaren zeventig en plaatst ze in een bredere context. Hij laat zien hoe de partij zich ontwikkelde, wat het betekende om lid te zijn van de SP en hoe lokale Leidse acties zelfs invloed hadden op het landelijke beleid. De geschiedenis van de Leidse SP maakt duidelijk hoe belangrijk de afdelingen waren voor de doorbraak van de partij.

HVOL-ledenprijs: 15 euro (winkelprijs: 19 euro).

Bestellen: promotie@oudleiden.nl

Leids Jaarboekje

Oude nummers van het bekende jaarboekje. Niet alle jaargangen zijn voorradig, maar onze voorraad wordt regelmatig aangevuld. Voor meer informatie en bestellingen: promotie@oudleiden.nl.

Prijs: 1 euro.

Bestellen: promotie@oudleiden.nl.

Karel Bostoen, Jan van Houts nalatenschap

Wat wilde stadssecretaris Jan van Hout (1542-1609) dat er na zijn dood met zijn geld en goederen gebeurde? En wat lag en stond er allemaal in zijn huis aan de Nonnensteeg toen hij overleed? De uitgave *Jan van Houts nalatenschap* maakt geeft hierop antwoord. Een heldere inleiding, foto's van het document, een diplomatische transcriptie en een hertaling zorgen ervoor dat Van Houts laatste wil en de inventaris van zijn boedel nu voor iedereen toegankelijk zijn.

Prijs: 2,50 euro.

Bestellen: promotie@oudleiden.nl.

Arthur Weststeijn, Het Welvaren van Leiden, De open samenleving van Pieter de la Court

Pieter de la Court, geboren in Leiden als zoon van Vlaamse migranten, was een van de belangrijkste schrijvers over politiek en economie tijdens de Nederlandse Gouden Eeuw. Al tijdens zijn studie aan de Leidse universiteit begon hij een eigen bedrijf in de lakenhandel, waarmee hij uitgroeide tot een van de succesvolste ondernemers van zijn tijd. Maar hij was ook een vrijdenker die geen blad voor de mond nam en vol overgave pleitte voor religieuze tolerantie, immigratie, vrijhandel en democratisering. Pieter de la Court was een tot de verbeelding sprekende Leidenaar met opvattingen die nog altijd actueel zijn.

Het Welvaren van Leiden brengt Pieter de la Court vierhonderd jaar na zijn geboorte weer tot leven en markeert zijn relevantie voor het hier en nu. Door actuele uitdagingen in historisch perspectief te plaatsen biedt dit boekje, gebaseerd op de Pieter de la Courtlezing van 2018, inspiratie om ook in onze onvoorspelbare wereld pal te blijven staan voor de open samenleving die Pieter de la Court verdedigde.

Prijs: 2,50 euro.

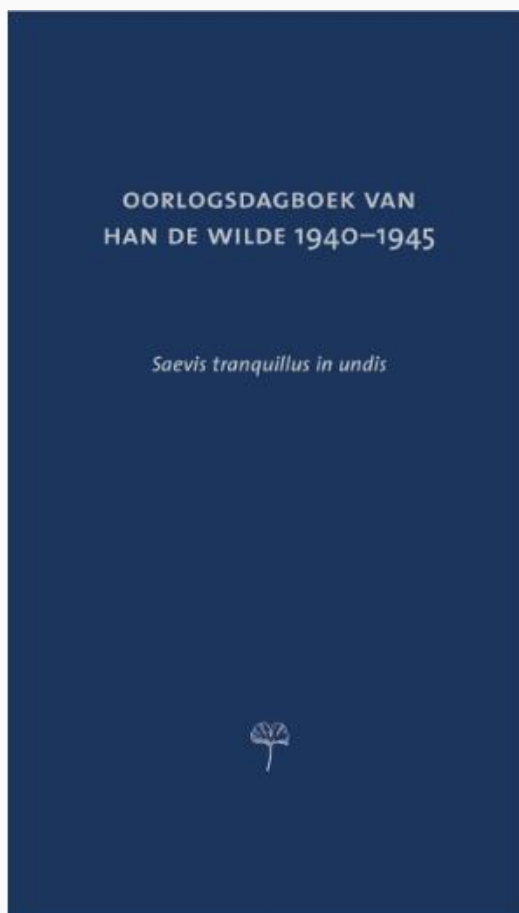
Bestellen: promotie@oudleiden.nl.

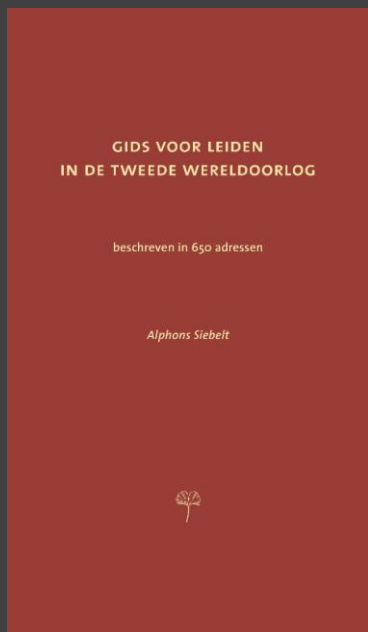
**A.D. van Berge Henegouwen en
J.A. van Doorn-Beersma (ed.),**
Oorlogsdagboek van Han de Wilde
1940-1945

In 2015 verscheen een uniek boek over de bezettingsperiode in Leiden, het oorlogsdagboek van Han de Wilde. De Wilde was eigenaar van een manufacturen- en beddenzaak in de Breestraat, maar misschien bekender nog wel als bestuurslid van de 3 October Vereeniging. De Wilde schreef zijn dagboek in 12 schoolschriften, die worden bewaard bij Erfgoed Leiden e.o. Het boek geeft een goed beeld van het verloop van de oorlogshandelingen en het dagelijks leven van de Leidenaren onder nazistisch regime.

Prijs: 15 euro.

Bestellen: promotie@oudleiden.nl.

Alphons Siebelt, Gids voor Leiden in de Tweede Wereldoorlog

Deze gids bevat ongeveer 650 adressen van woonhuizen en andere gebouwen in Leiden en Oegstgeest met een toelichting over de bijbehorende gebeurtenissen in oorlogstijd. De toegevoegde informatie is bijzonder gevarieerd, zodat een goed beeld ontstaat van de gevolgen van de oorlog voor de stad en zijn bewoners op verschillende gebieden. Ook worden alle oorlogsmonumenten vermeld.

Prijs: 10 euro.

Bestellen: promotie@oudleiden.nl.

Har Meijer, Het raadsel van de geheimzinnige ziekte

Wanneer in 1832 een onbekende ziekte Leiden binnenvalt, weet stadsgeneesheer Jan van Outeren absoluut niet hoe hij zijn doodzieke patiënten beter moet maken. Hij doet een aderlating, geeft pillen en drankjes, maar nets helpt. Zijn zoon Japie en zijn vriendje Isaac spelen een belangrijke rol in de zoektocht naar de oorzaak van de ziekte.

Met een informatieve wandeling door het centrum langs de locaties van het boek.

Winkelprijs: 12,50 euro. HVOL-ledenprijs: 5,00 euro.

Bestellen: promotie@oudleiden.nl.

Jaarboek der sociale en economische geschiedenis van Leiden en omstreken

Niet alle jaargangen zijn nog voorradig, voor meer informatie en bestellingen: promotie@oudleiden.nl.

Prijs: 1 euro.

Bestellen: promotie@oudleiden.nl.

Prentbriefkaarten

Set van 13 verschillende kaarten met afbeeldingen van de Leidse markten.

Prijs 1 euro.

Bestellen: promotie@oudleiden.nl.

Kees Walle, Buurthouden 1400-1795

De geschiedenis van de Leidse *gebuurten*, kleinschalige buurtorganisaties die de sociale infrastructuur van de stad vormden. Centraal stonden de burenplichten, waarvan het begraven van de doden de voornaamste was. Geen Leidenaar mocht of kon zich aan die verplichtingen onttrekken.

Prijs: 15 euro.

Bestellen: promotie@oudleiden.nl.

Bedrijfsleden

De onderstaande bedrijven zijn bedrijfslid van de Historische Vereniging Oud Leiden. Bent u ook een bedrijf met een warm Leids hart en met respect voor de Leidse geschiedenis? Dan is het ondersteunen van de Historische Vereniging Oud Leiden net iets voor u. Neem contact op met promotie@oudleiden.nl en we vertellen u er alles over.

Bedrijfsleden

rijksmuseum
boerhaave

Rabobank

mborijn//land

Veldman Rietbroek architecten

Alrijne Zorggroep

APEK administraties

Rijksmuseum Boerhaave

Breedveld Holding

Buik en Van der Horst, gerechtsdeurwaarders

Grandcafé De Burcht

Van Cleef Holding

Stichting Confessioneel Onderwijs Leiden

Du Prie bouw & ontwikkeling b.v.

Griffioen Precious Presents vof

Juwelier De Gunst

firma W.P. Hartwijk en Zoon

HBK, Belastingadviseurs & Accountants

Hooglandse Kerk

Hoppezak Kledingverhuur

La Gro Geelkerken advocaten

De Leeuw Makelaardij bv

LEK® makelaars en taxateurs

Macropa BV

Glas- en Schilderwerken Van Muiden bv

Stichting Pieterskerk Leiden

Brasserie de Poort

Prima Management

Primavera Pers

Rabobank Leiden-Katwijk

Hoogheemraadschap van Rijnland

MBO Rijnland

De Ruyter de Wildt en De Vroom, advocaten

Schulpen Schuim BV

Teekens Karstens, advocaten en notarissen

Universiteit Leiden

Van der Valk Hotel Leiden

Veldman Rietbroek Architecten

Museum Volkenkunde

Stichting Werk & Onderneming

Stichting Zeven Leidse Hofjes

Tandartsenpraktijk Zoeterwoudsesingel

Zorgverzekeraar Zorg en Zekerheid

Holdingmaatschappij
R.H. Breedveld B.V.

DG De Gunst Juwelier

PRIMAVERA PERS

Copyright © 2020 Historische Vereniging Oud Leiden, All rights reserved.

U ontvangt deze mail omdat u zich hiervoor heeft aangemeld. Indien u geen prijs (meer) stelt op de nieuwsbrieven van HVOL kunt u zich hieronder afmelden.

Contact:

Historische Vereniging Oud Leiden

Postbus 917
Leiden, Zuid-Holland 2300AX
Netherlands

[Add us to your address book](#)

[Gegevens wijzigen](#) | [afmelden](#)

